

Suomen Rehtorit ry
Rautatieläisenkatu 6, 00520 Helsinki
www.surefire.fi

Rehtorit uusista koronatoimista: Mieluummin etäopiskelu kuin loman pidentäminen

Jopa 85 prosenttia rehtoreista siirtyisi koulussaan mieluummin etäopetukseen kuin pidentäisi joululomaa, jos koulujen rajoitustoimia pitää lisätä koronan takia. Moni kuitenkin muistuttaa, että nykyiset rajoitukset riittävät eikä uusia tarvita. Henkilöstön jaksaminen on kovilla kaikkialla.

Suomen Rehtoreiden kyselyyn uusista rajoitustoimista vastasi tänään reilut 300 ala- ja yläkoulujen sekä lukioiden ja yhtenäiskoulujen rehtoria. 85 prosenttia heistä kannattaa ensisijaisesti etäopetukseen siirtymistä ja 15 prosenttia joululoman pidentämistä, jos näiden kahden väliltä pitäisi valita.

Etäopiskelua kannattavien rehtoreiden mukaan se on kouluissa jo tuttua ja sitä varten on valmis teknologia.

”Valmius siirtyä etäopiskeluun on hyvä ja käytännössä koeteltu. Lukiossa joululoman pidentäminen aiheuttaisi ongelmia kevään ylioppilaskirjoitusten aikatauluun. Lukio on aikataulutettu tiukasti, edessä ovat tentit, preliminäärikokeet ja kirjoitukset. Ei täällä ehdi lomailemaan”, lukion rehtorit perustelevat.

Loman pidentäminen siirtäisi myös lukuvuoden lopetusta, jolloin esimerkiksi toisen asteen hakuihin tulisi ongelmia.

”Joululoman pidentäminen olisi ongelman siirtämistä. Se lykkäisi myös koulun päättäjät myöhemmälle kesään. Siirroista koituisi perheille sekä koulujen henkilöstölle monia hankalia järjestelyjä, ja lasten eriarvoisuus lisääntyisi perheiden erilaisten tilanteiden vuoksi”, rehtorit perustelevat.

Etäopetuksen kannattajat korostavat, että se takaisi koululaisille opetuksen saamisen. Koululaisilla säilyisi sen aikana opiskelurutiini ja he tapaisivat – vaikkakin etänä – toisiaan sekä saisivat erityisopettajan ja ohjaajan tukea.

Etäopetus vaatii talkoilua

Etäopetusta myös vastustetaan monista syistä – ei vähiten siksi, että aiempien etäjaksojen aiheuttamaa hyvinvointi- ja osaamisvajetta korjataan kouluissa parhaillaan.

”Etäopetus kuormittaa oppilaita, perheitä ja opettajia kohtuuttomasti. Myös laatuero lähiopetukseen on iso. Etäopetuksen aloittaminen vaatisi opettajilta ja rehtoreilta talkoilua omalla ajalla, kun pitäisi tehdä jälleen uusia järjestelyjä”, perustelevat ne rehtorit, joille joululoman pidentäminen olisi mieluisampi vaihtoehto.

Moni on kuitenkin sitä mieltä, että kumpikaan ratkaisu ei ole hyvä, vaan koulutyötä tulee jatkaa normaalisti lähiopetuksena heti joululoman jälkeen.

”Uusiakin korona-aaltoja tulee vielä. En oikein ymmärrä tätä panikointia. Tämän kanssa tulee oppia elämään, ja uudet rajoitukset kuormittavat opettajia entistä enemmän”, yksi kyselyyn vastanneista rehtoreista toteaa.

Toinen korostaa, että lähiopetus on oppilaille paras opiskelumuoto ja oppilashuolto toimii sen aikana tehokkaimmin.

Rajoitukset alkavat olla tapissa

Rehtorit kertovat Suomen Rehtoreiden tuoreessa kyselyssä, että kouluissa ja oppilaitoksissa on käytössä jo laaja rajoitusten kirjo. Nykyisillä keinoilla ja niiden säätämällä pärjätään osan mielestä hyvin sen sijaan että turvauduttaisiin esimerkiksi loman pidentämisen kaltaisiin uusiin ratkaisuihin.

”Rajoituksissa ollaan jo melkein tapissa eikä kouluissa pystytä enää lisärajoituksin rajaamaan tartuttavuutta. Vältämme kontakteja kaikin mahdollisin tavoin, ja käytössä ovat niin maskit kuin turvavälit, ruokailujen ja välituntien porrastukset, tuuletukset, käsihygieniat ja muutkin hyviksi havaitut keinot. Rajoitukset on jatkossakin määriteltävä aluekohtaisesti epidemiatilanteen mukaan”, moni kyselyyn vastannut rehtori toteaa.

Osan mielestä maskit pitäisi määrätä koulussa pakollisiksi, ja muutama rehtori peräänkuuluttaa työnantajan oikeutta tietää henkilökunnan rokotesuojasta. Vastaajien joukossa on useampia, joiden mielestä kaikille työpaikoille tulisi säätää koronapassien tarkistusvelvollisuus.

”Jos passia ei ole, ei voi tulla töihin ja aika on palkatonta. Tämän pitäisi koskea myös kaikkia oppilaitoksia.”

Voimat ovat lopussa

Moni rehtori kertoo kyselyssä niistä ponnisteluista, joihin henkilöstö on kouluissa koko korona-ajan venynyt.

”Kriisissä asioita on vaikea suunnitella etukäteen. Ponnisteluja tarvitaan taas, vaikka voimat alkavat hiipua. Parhaamme teemme taas kerran. Henkilökunta väsyä, ja työnantajalta tarvitaan helpotusta hankehumpaan, työtehtävien prorisoimista – turha säälä ja kirjaaminen pois – ja palkkioita työntekijöille”, rehtorit vaativat.

Vastausten mukaan rehtoreille on siirretty muiden viranomaisen töitä ja he ovat valmiudessa 24/7. Koulut ja rehtorit ovat hoitaneet koronajäljityksiä, tehneet koronatiedotteita huoltajille ja jakaneet ruokakasseja – eli hoitaneet sekä perusturvan että palveluliikelaitoksen ruokahuoltotehtäviä.

”Sote-henkilöstöä huomioidaan ja heidän jaksamisestaan ollaan huolissaan, mutta koronan etulinjassa olleiden koulujen ja päiväkotien henkilöstön jaksaminen on todellisessa vaarassa. Lisäksi olemme tartuntavaarassa ilman suojavaikkeitä, eikä rokotuksiammekaan ole aikaistettu.”

Jokainen ymmärtää, että hätätilanteessa on toimittava.

”Koulun toimintakulttuurin kehittämistä ja koulun pedagogista johtamista ei ole kuitenkaan pystynyt tai ehtinyt miettiä kahden viime lukuvuoden aikana.”

Tiedotus lietsoo epävarmuutta

Viimeaikaista koronatiedottamista rehtorit kuvailevat keskimäärin kuutosena arvosanalla.

”Tämänhetkinen tiedotus lietsoo suurta paniikkia, vielä suurempaa epävarmuutta ja jälleen kerran esimerkiksi rehtoreiden joululomien epävarmuutta. Parin vuoden epävarmuuden jatkuminen ja ylimääräinen työkuormitus vaatisi mahdollisuutta palautua työstä. Jouluviikolla mahdollisesti annettavat lisärajoitukset teettäisivät jälleen lisätöitä ennen koulujen alkua”, yksi kyselyyn vastanneista rehtoreista muistuttaa.

Toinen rehtori arvelee, että valtakunnallisen ohjeistuksen sekavuus on johtanut kouluissa paikoin välinpitämättömyyteen ja väsymykseen. Useampi vastaaja toivoo, että koulua koskevien rajoitusten sijaan mietittäisiin yleisötilaisuuksien nykyistä tiukempaa rajoittamista.

”Rajoitukset pitää ensin saada muualla kohdilleen. Vaikka se onkin ikävää, niin ensin ravintolat ja tapahtumat kiinni ja aikuisia koskevat rajoitukset kovemmiksi! On harkittava erittäin tarkasti, mitä rajoituksia on järkevää kohdistaa lapsiin. Tukipalveluihin on valtion ohjattava lisää rahaa, tarve ei ole poistumassa lähiaikoina.”

Kyselyn avoimista vastauksista käy selväksi, että mitta on monessa koulussa täynnä.

”Koulujen tilanne alkaa olla kestämaton. Henkilökunnan kuormitus on suuri. Opettajia ja ohjaajia on paljon sairaana, koronatoimet aiheuttavat paljon uutta henkistä työkuormaa ja työmäärä lisääntyy. Nyt tulisi joululoma tarpeeseen, mutta tuleeko meille lomaa vai meneekö se kevätlukukauden uudelleen suunnitteluun?”